

Storfjord kommune
Personal- og serviceavdelingen

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref	Arkivkode	Dato
	2016/158-4	S00	28.04.2016

Kraftutbygging i Storfjord

Saksprotokoll i Storfjord kommunestyre - 20.04.2016

Vedtak:

1. Storfjord kommunestyre kan akseptere at Innerelva Kraftverk får konsesjon som omsøkt. Tiltakshaver bør bli pålagt å etablere parkeringsplass.
2. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.2 og kan ikke akseptere at Paras Kraftverk får konsesjon.
3. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.3 og kan ikke akseptere at Rohvejohka Kraftverk får konsesjon.
4. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.1 og kan ikke akseptere at Viessogasoooverføringen får konsesjon.
5. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.2 og kan ikke akseptere at Poikkiharjut II får konsesjon.
6. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.3 og kan ikke akseptere at Govdaoverføringen får konsesjon.
7. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.5 og kan ikke akseptere at Stordalen kraftverk får konsesjon.

Storfjord har stilt en stor del av sine naturressurser til disposisjon i forbindelse med tidligere kraftutbygging. Turisme er et satsingsområde i strategisk næringsplan. En videre utbygging av naturressurser til kraft er ikke forenelig med denne satsingen.

Med hilsen

Knut Jentoft
Ordfører

Klara Steinnes
Sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:
Hilde Kibsgaard
Trond-Arne Hoe

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/16	Storfjord kommunestyre	20.04.2016

Vannkraftutbygging i Storfjord

Vedlegg

- 1 Høringsuttalelse fra Kitdalen Jeger og sportsfiskeforening
- 2 Høringsuttalelse Stordalen fra Signaldalelva Grunneierlag
- 3 Høringsuttalelse Breidalsutbyggingen fra Signaldalelvas grunneierlag
- 4 Innsigelse fra Anny og Oddmund Eriksen
- 5 Underskriftskampanje mot Troms Kraftforsyning og Energi As planer om økt overføring av vann til Skibotn og Lavka kraftverk
- 6 Høringsuttalelse til vannkraftutbygginger i Storfjord kommune

1. Saksframstilling

1.0 Kort historikk

Skibotn kraftverk ble bygd av Troms Kraftforsyning i årene 1977-1980. Lavkajokka kraftverk sto ferdig i 1982. Det var strid om utbygginga, og ei bru i Skibotndalen ble sprengt som sabotasjehandling. Det første alternativet medførte en større oppdemming av Galgo, men dette ble ikke vedtatt. I stedet valgte men å bruke Rieppi som hovedmagasin med 41 m mellom høyeste og laveste vannstand. Det andre magasinet er Govda, som kan tappes 24 m ned. Galgo har også en mindre regulering.

Vannet hentes fra begge sider av Skibotndalen, men også fra nedslagsfeltet til Kitdalen og Signaldalen.

Storfjord kommune hadde ett hovedkrav for å gå med på utbygging, nemlig etablering av 150 varige arbeidsplasser. Dette fikk man ikke, men daværende kommunalminister Aunes uttalelser ble oppfattet slik at man trodde dette var lovet. Et plaster på såret fikk man i 1978 da Troms fylke gjorde vedtak om å bygge Fellesvaskeriet på Oteren.

Siden 1980 har eierne, Tromsø kommune og Troms Fylkeskommune, tatt ut store overskudd på kraftproduksjonen i Storfjord. Kommunen fikk aldri de de 150 arbeidsplassene, men har riktignok hatt inntekter av kraftverket som har vært med på å trygge kommunale tjenester og infrastruktur.

I dag er leveringskapasiteten på elektrisk kraft i nettet i Storfjord slik at vi ikke har kraft nok til egne industrietableringer. Dette er litt av et paradoks når det produseres nesten 400 Gwh innenfor kommunens grenser.

1.1 Økonomisk betydning

Kraftinntektene fordeler slik i dag:

- Eiendomsskatt 7 mill.
- Konesjonsavgift 2,1 mill. (Går inn på næringsfondet.)
- Salg konsesjonskraft 2016 1,9 mill. (Dette beløpet varierer med kraftprisen.)
- Eiendomsskatt småkraftverk
 - Bensjord kraftverk 180 000 kr
 - Mortendalen 175 000 kr
 - Bergsdalen 290 000 kr
- Sum 11,6 mill.

Stipulerte kraftinntekter som følger med de nye utbyggingsprosjektene:

- 4 småkraftverk 800 000 kr
- Stordalen, oppgitt mellom 400 000 kr – 1,2 mill. (Korrigert av utbygger)
- Overføringer vann Skibotn 1,6 mill. (Korrigert av utbygger)
- Sum 2,8 -3,6 mill.

Det vanskelig å fastslå disse mulige inntektene fordi grunnlaget for beskatning er avhengig av flere faktorer og endrer seg.

1.2 Kraftverk i drift og berørte vann og vassdrag:

1. Skibotn kraftverk som ble bygd i årene 1977-80 berørte følgende:

- a. Galgo (tappes)
 - b. Rieppi (Kan tappes ned 41 m og forringet som fiskevann)
 - c. Roggi
 - d. Didnuelva (tørrlagt)
 - e. Skibotnelva (tilnærmet tørrlagt i øvre del)
 - f. Signaldalselva (reduert vannstand)
 - g. Kitdalselva (reduert vannstand)
 - i. Sjørdalselva (tilnærmet tørrlagt og ødelagt som sjørøyeelv)
 - h. Govdajavri (tappes ned 24 meter og ødelagt som fiskevann)
 - i. Caccavannet (utfisket og preget av tunellmasser og vei)
 - j. Sjørdalsvannene (utfisket og preget av tunellmasser og vei)
 - k. Halordalselva (overført til Govda)
 - l. Breidalselva (tilnærmet tørrlagt)
 - m. Stordalselva (reduert vannstand)
 - n. Lavkadalen (regulert vann og bebygd med vei)
2. Bentsjordelva småkraftverk
 3. Mortendalselva småkraftverk
 4. Bergelva småkraftverk

1.3 Kraftverk gitt konsesjon, men ikke utbygd:

5. Elsneselva småkraftverk

6. Kjeldalselva småkraftverk
7. Vassdalselva småkraftverk

1.4 Omsøkte nye tiltak, under behandling:

8. Innerelva småkraftverk
9. Tverrdalselva kraftverk
10. Paras småkraftverk
11. Stordalen kraftverk
12. Govdaoverføringene
13. Viessogasoverføringen
14. Poikkiharjut II
15. Rovvejok småkraftverk

1.5 Dagens situasjon:

Oversikten viser at 18 vann og elver er berørt av kraftutbygging i Storfjord. 3 småkraftverk har fått konsesjon, men er ikke utbygd.

Nå søkes det om konsesjon for 8 nye kraftprosjekter:

1.6 Innerelva kraftverk: Sammendrag

Fra Konsesjonssøknad for Innerelva kraftverk,

Søknaden gjelder tillatelse til å bygge et småkraftverk i Innerelva som ligger på grensen mellom Storfjord og Kåfjord kommune, Troms fylke. Tiltaksområdet ligger ca. 10 km fra tettstedet Skibotn nordover langs E6. Innerelva med vassdragsnr 205.3 har sitt utspring i et lite, navnløst vann på kote 1040. Nedslagsfeltet ovenfor planlagt inntak er på 11,9 km² og er omgitt av flere fjelltopper på over 1100 moh.

Inntaksdam i Innerelva planlegges på kote 637. Inntaket består av en platedam i betong 3 m høy og 20 m lang. Volum inntaksdam; 500 m³. Neddemt areal; ca. 0,5 da. Spesifikk avrenning; 34 l/s/km². Middelvannføring; 405 l/s. Alminnelig lavvannføring; 24 l/s.

Fra stasjonen legges en 230 m lang rørgate på sørsiden av elva fram til et tunnelpåhugg ved kote 100. Rørdiameter: 850 mm. Type rør: Spiralsveiset stålrør. Det bygges en 230 m lang, midlertidig anleggsvei i rørgata. Fra tunnelpåhugget bores en 1400 m lang tunnel opp til kote 620. Diameter: 850 mm. Frem til inntaksdam på kote 637 legges GRP-rør nedgravd i en 40 m lang rørgroft. For transport av materiell opp til inntaksområdet benyttes helikopter.

Kraftstasjonen plasseres på sørsiden av Innerelva. Det bygges en kort adkomstvei fra E6 til kraftstasjonen. Det graves en kort, steinsatt avløpskanal som fører vannet tilbake til elva.

Stasjonsbygget på 100 m² består av et betongfundament med overbygg av tre. Permanent arealbehov; 0,5 da. Fra stasjonen overføres kraft via en 2500 m lang kabel i luftspenn frem til 22 kV linja sørafor Larsberg tunnelen.

Turbininstallasjonen blir 1 Pelton turbin med slukeevne mellom 1133 og 60 l/s. Installert effekt; 6,0 MW. Midlere årsproduksjon; 10,42 GWh. Det installeres en generator med ytelse 6,6 MVA, samt en transformator med ytelse 6,7 MVA. Beregnede 5-persentiler; 48 l/s i perioden 1/5-30/9 og 17 l/s resten av året. Planlagt slipp av minste-vann; 24 l/s (lik alminnelig lavvannføring) hele året.

Berørte brukerinteresser er i hovedsak knyttet til reindrift. Kun sommerbeitebruk blir berørt.

Utbyggingsplanene berører 2 eiendommer med 2 rettighetshaver.

Det er registrert 2 rødlistearter, jerv (EN) og gaupe (VU) i tiltaksområdet, en naturlupelokalitet, gråor-heggeskog, på nordsiden av elva, verdi C. I tillegg er det registrert en reirlokaltet for sårbar rovfuglart på nordsiden av elva, men denne kommer ikke i konflikt med kraftverket.

Ingen andre truede arter. På utbyggingsstrekningen er det ikke egnede oppvekstforhold for

verken fisk, ål eller elvemusling.

1.7 Paras Kraftverk

Fra Paras - søknad om konsesjon

Prosjektet planlegger å utnytte fallet i Paraselva i Storfjord kommune med en 2250 m lang Ø1400 mm rørgate fra inntaket på kote 322 moh. og ned til kraftstasjonen på kote 127 moh. Med en installert effekt på 6,4 MW vil prosjektet kunne produsere 15,2 GWh, med slipping av minstevannføring tilsvarende sesongmessig 5-persentil med 0,147 m³/s i sommerhalvåret og 0,074 m³/s i vinterhalvåret.

Av brukerinteresser er det utbyggerne som grunneiere som benytter området, sammen med reindriftsnæringen og tilreisende friluftsjakter. Rørgatetraséen vil hovedsakelig følge en eksisterende traktorvei opp til Storbakken. Derfra vil rørgatetraséen legges i terrenget i en lengde av 250 meter bort til Paraselva. Traktorveien benyttes også som ATV- og snøscootertrasé for videre ferdsel inn i fjellområdet. Utbygger mener at tiltaket ikke vil berøre brukerinteressene negativt utover anleggsperioden.

Tiltaket vil redusere vannføringen i Paraselva og endre forholdene i og langs elva, men det er ikke registrert verdifulle lokaliteter som vil ta skade av dette mellom inntak og kraftstasjon.

Anadrom strekning stopper ved det planlagte kraftverket.

De viktigste biologiske verdiene i området er knyttet til en gråor-heggeskog som ligger i området rundt den planlagte kraftstasjonen. Det ble under befaring 2015 funnet rimnål (NT), og naturtypen gråor-heggeskog har ofte rik fauna spesielt innen virvelløse dyr og fugler. Det ble avgrenset en forekomst av gråor-heggeskog med svak verdi B.

Det er sporadisk registrert jerv (EN), og gaupe (VU) i området. Det er registrert relativt mange rødlistearter i området. Forekomsten av gulull (NT), vil kunne komme i konflikt med rørtaséen. De andre forekomstene av rødlistearter er lokalisert i utkanten av influensområdet, og forventes ikke negativt berørt av en utbygging.

Biologisk rapport 2015 vurderer tiltaket til å ha liten negativ konsekvens for rødlistede arter, middels negativ for terrestrisk miljø, og liten negativ for akvatisk miljø.

Tiltaket grenser til store inngrepsfrie områder, og vil ut fra DN's INON-kart føre til en reduksjon av inngrepsfrie områder på 17 km². Det må likevel påpekes at traktorveien som følger elvas østside bærer preg av kjøring med ATV, og inngrepsstatusen kan derfor være diskutabel. Den er i dag definert som sti.

1.8 Stordalen Kraftverk

Fra konsesjonssøknad og konsekvensutredning for Stordalen kraftverk

Statskog Energi søker om konsesjon for bygging og drift av et elvekraftverk i Stordalselva i Storfjord kommune, Troms.

Det søkes konsesjon for ett av to alternativer, hvorav Alternativ 1 er prioritert av søker.

Hovedforskjellen på de to alternativene er lengden på berørt elvestrekning, hhv. 4,6 km for Alternativ 1 og 5,9 km for Alternativ 2.

Utbyggingsplanene omfatter utnytting av vannet i elva mellom inntaket på kote 360 og utløp fra kraftstasjon på kote 140 (Alternativ 1) eller kote 122 (Alternativ 2).

For avledning av vannet bygges en omkring 35 meter lang og ca. 3 m høy betongdam over Stordalselva med overløp på kote 360. Dette er i nedkant av en kulp som lokalt går under navnet «Øvre Gryta». Vannet ledes i en 8 x 2 meter kanal fram til inntaksbassenget som demmes opp av en omkring 25 meter lang inntaksdam med høyde på rundt 4 m og en 1-2 meter høy fyllingsdam. Selve inntaket vil ligge adskilt fra inntaksdammen.

Vannveien lokaliseres på sørsiden av elva og vil avhengig av valgt alternativ bestå av en 4-5 km lang tilløpstunnel fra inntaket til kraftstasjon i fjell.

Dam og inntak planlegges bygget uten at det etableres anleggsvei i dagen. Adkomst til inntaksområdet vil i byggefasen skje gjennom tilløpstunnelen og eventuelt med bruk av helikopter ved behov.

Alternativ 1 medfører at det må oppgraderes ca. 4,2 km skogsveg/sti fra Signaldalen, samt bygges ca. 400 meter ny vei den siste delen fram til påhugget.

Alternativ 2 medfører at det må oppgraderes ca. 3,7 km skogsveg/sti fra Signaldalen, samt bygges ca. 400 meter ny vei den siste delen fram til påhugget.

Nettilknytning vil for begge alternativ være via en 33 kV jordkabel nedgravd i atkomstveien til påhugget fram til et nytt 33 kV jordkabelanlegg som er konsesjonssøkt av Troms Kraft Nett i Signaldalen.

Tunneldrivingen vil medføre et stort overskudd av masser, som planlegges deponert i området. For Alternativ 1 er det planlagt et deponi for 160.000 m³ masse på et flatere parti rett ovenfor påhugg og utløp fra kraftstasjon. For Alternativ 2 er det planlagt et deponi for 190.000 m³ masse om lag 2 km ned i dalen fra kraftstasjonen. Det er aktuelt heller å benytte massene til samfunnsnyttige forhold dersom dette er mulig, herunder f.eks. til oppgradering av fv. 321 i Signaldalen.

Begge alternativene medfører behov for å etablere riggområder ved dam/inntak, område for kraftstasjon og ved planlagt tilknytningspunkt for kraftlinjen i Signaldalen.

Nedbørfeltet til inntaket er på 197,5 km², med en middelvannføring på 5,15 m³.

Middelvannføringen i restfeltet nedstrøms inntaket til kraftstasjon er beregnet til 0,86 m³.

Maksimal og minimal slukeevne blir på hhv. 20,6 m³/s og 0,18 m³/s, mens installert effekt blir på 37,4 MW for Alternativ 1 og 40,4 MW for Alternativ 2. Kraftverket planlegges uten regulering, og det er ikke aktuelt med effektkjøring. Det er foreslått en minstevannføring for begge alternativ på 0,8 m³/s i perioden 1. mai - 30. september. Dette tilsvarer ca. 50 % av 5-persentil sommer. Resten av året er det foreslått å slippe 0,050 m³/s, tilsvarende 5-persentilen vinter. Årlig middelproduksjon er beregnet til 61,3 GWh for Alternativ 1, og 66,2 GWh for Alternativ 2.

Med en utbyggingskostnad på 311 mill. kr vil Alternativ 1 gi en utbyggingspris på 4,99 kr/kWh. Alternativ 2 har en utbyggingskostnad på 347 mill. kr, og får dermed en utbyggingspris på 5,14 kr/kWh.

1.9 Rovejohka Kraftverk

Fra søknad om konsesjon.

Prosjektet er en utbygging av Rovejohka kraftverk i Storfjord kommune med en 930 m lang Ø1200 mm rørgate fra inntaket på ca kote 400 moh og ned til kraftstasjonen på ca kote 240 moh. Med en installert effekt på 7,0 MW vil prosjektet kunne produsere rundt 11,5 GWh, med slipping av minstevannføring tilsvarende 5-persentil med 184 liter om sommeren og 38 liter om vinteren. Det er tenkt boret en 930 m lang vannvei i fjell med diameter 1200 mm. Det er ikke reguleringer og overføringer i planene.

Av brukerinteresser er det utbyggerne som grunneiere som benytter området, sammen med reinbeitenæringen. Området ligger nært en kjent rasteplass og er vel egnet som turområde, men bærer ikke preg av hyppig bruk. Utbygger vurderer konsekvensene for disse inngrepene til å være minimale.

De viktigste biologiske verdiene i området er knyttet til bekkekløfta som hele den planlagte utbygde elvestrekningen renner gjennom. Det er potensial for flere fuktgivende lav- og mosearter, flere av disse rødlistede. Det er avgrenset en forekomst av fjellskogsbekkekløft med verdi A. Ellers er det sporadisk registrert jerv (EN) og gaupe (VU) i området. For fisk er verdien lav, anadrom strekning stopper ca 2 km nedstrøms kraftverket. Det virker usannsynlig at det er så langt opp i vassdraget og det er heller ikke påvist elvemusling. Konklusjonen er at influensområdet har stor verdi, utbyggingen vil ha middels til stor negativ konsekvens for

rødlistede arter, stor negativ konsekvens for terrestrisk miljø og liten negativ konsekvens for akvatisk miljø.

1.10 TRE OVERFØRINGER AV MER VANN TIL SKIBOTN OG LAVKA KRAFTVERK

Fra konsesjonssøknad tre overføringer til Govdajavri, Skibotn

Det søkes om konsesjon for tre overføringer til Govdajavri magasin, tilknyttet Skibotn og Lavka kraftverk i Storfjord, Troms. Konsesjonen omsøkes av et selskap under stiftelse som eies 50 % av hhv. TKFE og Statskog Energi AS. Dette selskapet står også som søker for konsesjon til Stordalselva kraftverk, Paras småkraftverk og Rovvejok småkraftverk; se egne konsesjonssøknader vedrørende dette.

Skibotn og Lavka kraftverk produserer årlig 393 GWh (72+9 MW) og utgjør således et svært viktig kraftverk i kraftforsyningen i Troms og Finnmark, samt det største i Troms Krafts portefølje. Reguleringsanlegget har en total kapasitet på 240 GWh og har kapasitet til å motta betydelig større tilsig uten at dette går vesentlig på bekostning av reguleringssevnen.

For å øke bruksverdien på magasinene til Skibotn og Lavka kraftverk søker Troms Kraftforsyning og Energi AS om tre nye overføringer av vann til Govdajavri magasin.

Alle tre overføringene utføres etter samme modell:

1.10.1 Govdaoverføringen (34,8 GWh)

En 6300 m lang tunnel drives fra Govdajavri og utover østsiden av Breiddalen. Tunnelen drives horisontalt og det hentes inn tre bekkeinntak. Samlet produksjon er 34,8 GWh. Tiltaket medfører at vannføringen i Signaldalsvassdraget reduseres med 5-10 %. Tiltaket berører lakseførende strekning i Signaldalselva med redusert vannføring og dertil også redusert vanddekt areal. Det samme gjelder også innlandsfisk i Stordalselva. Området er villmarkspreget.

1.10.2 Viessogasoverføringen (12,8 GWh)

En 3000 m lang tunnel drives fra Govdajavri og nordover mot Norddalselva, Kitdalsvassdraget. Det etableres to bekkeinntak med en samlet produksjon på 12,8 GWh. Tiltaket kan medføre utfordrende vandringsforhold for laksefisk i Kitdalselva. Utbyggingsområdet har en høy tetthet av krigsminner. Bekkeinntakene utføres i umiddelbar nærhet til Statnetts nye 420 kV-linje.

1.10.3 Poikkiharjut 2. byggetrinn (9,7 GWh)

Eksisterende tunnel for overføring av Halordalsvatnet til Govdajavri forlenges med 1200 m slik at også avløpet fra Fiskelausvatnet overføres gjennom samme tunnel. I tillegg overføres Kortelvskardvatnet og Bogelvvatet til Fiskelausvatnet. Samlet produksjon er 9,7 GWh. Området er sjeldent besøkt.

Annethvert år går kraftverket inn i vinteren med 10 % ledig magasinkapasitet i Govdajavri. Dette skyldes at tilsiget i løpet av sommeren ikke er tilstrekkelig til å fylle opp magasinet i tørrår. Ved å gjennomføre de omsøkte overføringer vil man i praksis øke brukskapasiteten på magasinet med 9 GWh. Man vurderer at dette er et svært gunstig prosjekt all den tid oppdemming/etablering av nye magasiner i dag må betraktes som konfliktfylt av hensyn til miljø og andre interesser.

Alle tiltakene bygges nært til eksisterende infrastruktur, der eksisterende anleggsveier og eksisterende kraftlinjer i høy grad kan gjenbrukes. Dette minimerer overflateinngrepet fra utbyggingen.

Produksjonskapasiteten (MW) i eksisterende kraftverk økes ikke. Alle tiltakene utføres på høyfjellet over 700 moh, og det utnyttes et fall på totalt 570 m (energiekvivalent 1.377 kWh/m³).

Estimert utbyggingskostnad er ca 300 MNOK, dvs. en samlet utbyggingspris på 5,2 kr/kWh. Det foreligger alternative utnyttelser av de samme vassdragene til småkraft og elvekraftverk. Disse planløsningene er gjensidig utelukkende.

Prosjektene ligger i kjerneområde for reindrifta. Området brukes som helårsbeite for Helligskogen reinbeitedistrikt, og anleggsperioden vil kunne forstyrre parringsland og driv- og trekkleier. Sumvirkningene for reinbeitedistriktet av dette og "ikke kraftrelaterte" inngrep og forhold må ikke undervurderes. Avbøtende tiltak går i hovedsak på å begrense adkomsten inn i områdene bedre slik at reinen får ro.

1.11 TverrdalselvaKraftverk

Fra konsesjonssøknad Tverrdalselva Kraftverk

Søknaden gjelder tillatelse til å bygge et småkraftverk i Tverrdalselva i Storfjord kommune, Troms fylke. Tiltaksområdet ligger innerst inne i Storfjorden, ca. 6 km fra kommunesenteret Hatteng.

Tverrdalselva er et sidevassdrag til Balsfjordelva med vassdrnr204.AZ. Elva renner i østlig retning og uti Balsfjordelva ved kote 30. Inntaksdam planlegges som en 3 m høy og 20 m lang platedam i betong på kote 235. Volum inntaksdam vil være 600 m³ og neddemt areal ca. 0,5 da. Middelvannføring; 832 l/s. Alminnelig lavvannføring; 79 l/s. Fra inntaket føres vannet i 1750 m nedgravde 1000 mm GRP-rør på sørsiden av elva ned til stasjonen på kote 40 på sørsiden av elva. Total fallhøyde vil være 198 m. Det graves en kort, steinsatt avløpskanal som fører vannet tilbake til elva. Stasjonsbygget på 100 m² består av et betongfundament med overbygg av tre. Kraftverket skal ikke ha reguleringer eller overføringer fra andre vassdrag. Turbininstallasjonen blir 1 Francis turbin. Installert effekt; 3,5 MW. Midlere årsproduksjon; 8,6 GWh. Det bygges en 1750m lang og 4 m bred midlertidig anleggsvei i rørgata fra stasjon til inntak. Eksisterende avkjørsel fra Ringveien benyttes som atkomstvei til stasjonen. Det opprettes et midlertidig riggområde ved stasjonen og ett ved inntaket. Fra stasjonen overføres kraft via 240 m lang linje i luftspenn til 22 kV linja som går like nedenfor Ringveien. Beregnede 5-persentiler; 196 l/s i perioden 1/5-30/9 og 47 l/s resten av året. Planlagt slipp av minstevann; 79 l/s (lik alminnelig lavvannføring) for perioden 1/5-30/9 og 47 l/s (5-persentilen) resten av året. Berørte brukerinteresser er knyttet til reindrift, friluft og vannforsyning til ca. 1000 personer. Utbyggingsplanene berører 13 eiendommer med i alt 28 rettighetshaver. Det er ikke registrert rødlistearter eller truet vegetasjon i tiltaksområdet. Mellom kote 160 og 200 er det avgrenset en bekkekløft verdi B – lokalt viktig. På utbyggingsstrekningen er det ikke egnede oppvekstforhold for verken fisk, ål eller elvemusling.

2 Vurdering av de forskjellige utbyggingsprosjektene med innstilling til vedtak

2.0 Generelle vurderinger

Storfjord kommune har allerede vært utsatt for store og små kraftutbygginger i flere etapper. Forutsetninger som var satt til utbygger om avbøtende og kompenserende tiltak, er ikke blitt innfridd. Vi kan heller ikke se at det er balanse mellom de offer Storfjordsamfunnet gir og de avbøtende og kompenserende tiltak som er lagt fram ved de 8 nye utbyggingene. Storfjord kommune vektlegger også alle de negative lokale høringer som alt er gitt.

2.1 Vurdering: Innerelva Kraftverk

Rørgata er planlagt i fjellet. Inntaket og kraftstasjonen blir synlige installasjoner. Friluftsverdiene til elva er i all hovedsak knyttet til Jan Baalsrud stien som starter like ved elva, men siden fjerner seg litt fra den. Løypa er relativt bratt og krevende, men gir en storslått utsikt mot Lyngsalpene når en kommer opp på ryggen.

Det faktum at rørgata er planlagt i fjellet reduserer påvirkningene på friluftsliv og landskap. Konsekvensene for landskap og INON er likevel middels store. Ved en eventuell konsesjon, synes man at NVE bør legge føringer for tiltakshaver om å bidra med å lage en større parkeringsplass for turgåere som et avbøtende tiltak. Dette nevner også tiltakshaver i søknaden. Det kan gjerne lages med utgangspunkt i Baalsrud-marsjen og bidra til informasjonsskilt om denne.

Ellers er der konflikter i forhold til biologisk mangfold, men ikke så alvorlige at man vil gå i mot utbygging.

Innstilling til vedtak:

Storfjord kommunestyre kan akseptere at Innerelva Kraftverk får konsesjon som omsøkt. Tiltakshaver bør bli pålagt å etablere parkeringsplass.

2.2 Vurdering: Paras Kraftverk

Det berørte området ligger på grensen mellom det som i verdikartleggingen er vurdert å være «viktig» og «svært viktig» friluftsområde. Parasdalen er innfallsporten til fjellområdene ved Gappo og Golda. Hytteområdene har over 2000 overnattingsdøgn i snitt. I tillegg kommer de som bruker telt som ikke er registrert. Dalen fremstår som relativt uberørt. Løypa går i dag delvis på en eksisterende traktorvei, men en småkraftutbygging vil føre til at en anleggsvei og nedgravd rørgate vil gi atskille større inngrep og redusere verdien for det som i dag er en attraktiv innfallsport. Langs store deler av stien har en direkte kontakt med elva med stryk, fosser, kulper og særegne formasjoner. Dette gjelder særlig de første deler, da elva blir mer skjult lengre oppe. Utbyggers vurdering om at inngrepet ikke vil gjøre området mindre attraktivt eller berøre brukerinteressene, synes å være en feilvurdering, da området brukes i svært stor grad og er en del av et viktig friluftsområde for både lokale og tilreisende.

I småkraftplanen til Storfjord kommune er konfliktvurderingen av INON og biologisk mangfold satt til "middels til stor". Av biologiske verdier er det særlig forekomsten av naturtypen gråorheggeskog med verdi B, som er viktig å ivareta. Her ble det også funnet rimnål (NT) under befarings i 2015.

Innstilling til vedtak:

Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.2 og kan ikke akseptere at Paras Kraftverk får konsesjon.

2.3 Vurdering: Rohvejohka Kraftverk

Det kan synes som om friluftsverdiene for utbyggingsområdet i Rohvejohka er sterkt nedvurdert i forhold til reell bruk og verdi. En eventuell utbygging vil forringe friluftsopplevelsen og naturgrunnlaget som ligger til grunn for den store opplevelsesverdien. Ved E8, der elva krysser veien, er Rohvejohkfossen et stor attraksjon på ene siden av veien. På den andre siden vil kraftverket ligge ganske nært veien, og her vil elvegjelet oppover ligge tomt for vann. Selv om vannet kommer tilbake rett ovenfor fossen, så blir fossens attraksjonsverdi sterkt redusert når elvekløfta ikke lenger er vannførende. I utredningen finner man at « Området fremstår som

urørt, noe som understrekes av at jerv og gaupe er tilstede. Det er derfor sannsynligvis mange arter som frekventerer området uten at vi kjenner til bruk.»

Derfor må det settes i gang større kartlegginger av området, særlig i hekketiden. Det er også gjort funn av fire rødlistede planter ved fossen nedstrøms, alle nær truet: Kalklok, lapprublom, grannsilde og polarsoleie.

Sannsynligvis er det et stort potensial for rødlistede arter av moser lav i området.

Bekkekløften, som er definert som fjellskogbekkekløft, er anslått å ha nasjonal verdi A. Dette er en type naturtype som er svært spektakulær, og må ivaretas for framtidige generasjoner.

Utbyggingsområdet ligger innenfor Helligskogen reinbeitedistrikt, og er kalvingsland.

Kalvingsland er blant de mest verdifulle områdene for reinbeitedistriktene, og derfor særdeles viktig å ivareta.

Innstilling til vedtak:

Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.3 og kan ikke akseptere at Rohvejohka Kraftverk får konsesjon.

2.4 Vurdering: Økt overføring av vann til Skibotn og Lavka kraftverk

Denne søknaden vedrører overføring av vann fra Kitdalselva og Signaldalselva til Skibotnvassdraget.

Miljøfaglig utredning har utarbeidet rapporten om naturmangfold, og her synes arbeidet mangelfullt. Spesielt feltarbeidet i forkant sås det tvil om. Det er gjennomført 3 fotturer mellom 16. og 18. september 2015, og firmaet skriver selv at dette egentlig var litt for seint, og det vanskeliggjorde bestemmelsen av arter.

Det er også tvil om de fiskeribiologiske undersøkelsene er av god nok kvalitet. Det kan se ut som om denne utredningen ikke er kvalitetssikret.

2.4.1 Vurdering: Viessogasoverføringen.

Konsekvenser av tiltaket er ikke godt nok utredet. Norddalselvas betydning som gyte og oppvekstområde for sjørøye er ikke nok dokumentert. Elvelevende sjørøyebestander er sjelden i Norge og av nasjonal interesse å bevare. Norddalselva er den eneste uberørte delen av Kitdalsvassdraget og er dermed det viktigste gyteområdet og oppvekstområdet for sjørøye i dag i Kitdalselva. Får utbygger ta alt vann fra Viessogassjohka så vil dermed Kitdalselva være ødelagt som sjørøyeelv for alltid. Kitdalselva er en av 9 elver i Norge med en reint elvelevende sjørøyebestand.

Den karakteristiske fossen som åpenbarer seg i Norddals cacca vil også forsvinne. Dette utgjør for mange en vesentlig del av naturopplevelsen når de går eller sykler Norddalsveien, og bortfall av fossen vil for mange oppleves som om livsnerven i dalen tas bort. Norddalselva er per i dag en urørt elv, og etter hvert en av de få vi har igjen i kommunen. Lavvkarittet (sykkelløp) som går fra Hatteng til Skibotn går opp Kitdalen og Norddalen, og for mange er fossen i Norddalen en viktig del av opplevelsen på turen. Den er også et signal på at klatreetappen nærmer seg slutten, og man er inne på fjellet.

Innstilling til vedtak:

Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.1 og kan ikke akseptere at Viessogasoverføringen får konsesjon.

2.4.2 Vurdering: Poikkiharjut II

Konsekvenser av tiltaket er ikke godt nok utredet. Det er fare for at flere genetisk forskjellige røyepopulasjoner kan få spre seg til nye vann. Her må føre var prinsippet komme til anvendelse. En tilnærmet tørrleggingen av Sördalselva vil også ha en negativ miljøeffekt på planter og dyr i Sördalen. Og selv om man i Sördalen finner en del små bekker som kommer ned fra dalsidene, vil dalbotnen ligge igjen tilnærmet tørr. Overføring av Fiskelausvannet, Bogelvvannet og Kortelvskarvannet fra Sördalselva til Govda fører også til ødeleggelse av det som er igjen av stasjonær røye og sjørøye i hele Sördalselva. Det vil også påvirke resten av sjørøyebestanden i Kitdalselva negativt. Bogelvfossen, som er et kjent landemerke, vil forsvinne. Denne fossen er synlig fra hele øvre del av Kitdalen, og bortfall av både fossen og tørrlegging av Sördalselva vil forringe dalens attraktivitet som turområde. Man kan si at man fjerner livsnerven i dalen, og vandring inn dalen vil oppleves mer som en nødvendig transportetappe, enn rekreasjon.

Innstilling til vedtak:

Storffjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.2 og kan ikke akseptere at Poikkiharjut II får konsesjon.

2.4.3 Vurdering: Govdaoverføringen (alt 3).

Konsekvenser av tiltaket synes ikke godt nok utredet. Det er tvilsomt at det er gjennomført tilstrekkelig feltarbeid av Ferskvannsbiologen AS i Breidalen. En «regulering» av elvene i Breidalen vil føre til at hele nordsiden av dalen tørrlegges med konsekvenser for vegetasjonen og dyreliv. Spesielt rype vil kunne påvirkes negativt. Breidalen er allerede berørt etter forrige utbygging. Nedre del av dalen har reetablert seg i ganske stor grad etter forrige utbygging og skal således betraktes som urørt natur.

Breidalen er også en av inngangsportene til Treriksrøysa. Dette området har vært foreslått vernet, da hele området har villmarkspreg.

Breidalselva som renner ned i Stordalselva er opprinnelsen til Signaldalselva. I forhandlinger med Storffjord kommune og ved opplysninger på folkemøter ble det fra utbyggers side forsikret om at man etter 1980-utbyggingen ikke ville foreslå ytterligere inngrep som ville berøre Signaldalsvassdraget frem i tid.

I Signaldalselva foregår et stort arbeid for å redde villaksstammen i elva, noe Norge også er internasjonalt forpliktet på. Dersom man fjerner vann fra Signaldalen vil dette kunne være med på å tørrlegge gyteområder for laksen. Dessuten blir vårflommen mindre, noe som også berører laksens gyting.

Innstilling til vedtak:

Storffjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.3 og kan ikke akseptere at Govdaoverføringen får konsesjon.

2.5 Vurdering: Stordalen Kraftverk

Stordalen ble berørt av utbygginga i 1980, men framstår i dag som et urørt sammenhengende villmarksområde som strekker seg inn til Treriksrøysa. Dette området har tidligere vært vurdert

som verneverdig i sammenheng med eventuell opprettelse av Treriksrøysa nasjonalpark. Området grenser også til Malla nasjonalpark i Finland.

Gappoelva renner ned i Inste Gryta. Her inne skal utbygger plassere 60 m demning med høyde 3 og 4 m. Demningen vil bli synlig på lang avstand. Dette vil virke sterkt forringende på opplevelsen av denne ellers urørte villmarka. Området er mye besøkt via Treriksrøysa, Golda, Gappo og Stordalen.

Fra Indre Markuselv renner elva gjennom ei dyp og vill elvekløft. Endeveggen av canyonen danner fiskeoppgangshinderet mot Finland/Sverige. Fjellravinen er full av høler, kulper og små stryk og er i lang tid beskrevet som et eldorado for fjellørret og fjellrøye, innblandet med anadrome innslag.

Utbyggeren beskriver også denne «elvekløfta» i sin siste brosjyre som «regionalt viktig» og nevner også funn av tre rødlistede arter her. Ved en reduksjon i vannføringen med 95 prosent eller mer, synes det sannsynlig at elvekløftas eksisterende økosystem kollapser.

Vannet skal føres i tunnel fra inntaket til kraftverket. Temperaturendringer som følge av at vannet innelukkes i temperert fjelltunnel over flere kilometer vet vi lite om. Men vi vet at fiskens utviklings- og levekår er temperaturstyrt, og laksens gyteplasser er rett nedenfor kraftverket. Sannsynligvis bør man benytte føre var prinsippet her.

Når kraftverket kjører, vil store vannmengder dras inn ved inntaket. Det vil da være fare for medrivning av luft, noe som vil føre til nitrogenovermetning som kan skade fisk nedstrøms stasjonen ved at nitrogen ekspanderer i fiskens åndedrettsystem med påfølgende skade i vev slik at fisk dør. (Dykkersyke.)

Man er kjent med at denne problemstillingen oppstår fra tid til annen i utløpet fra Skibotn kraftverk, og kan ikke se bort fra at dette også kan oppstå i utløpet fra et evt. Stordalen kraftverk. Og igjen: Laksens gyteplasser er rett nedenfor kraftverket, og føre var prinsippet bør komme til anvendelse. Norske myndigheter må ta konsekvensen av at Norge har forpliktet seg til bevaring av villaks gjennom egen stortingsmelding om villaks av 2009, Stortingsproposisjon nr. 32 om vern av villaks, øvrig eget lovverk, samt Norges tilslutning til den nordatlantiske konvensjonen for bevaring av nordatlantisk laks.

Innstilling til vedtak:

Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.5 og kan ikke akseptere at Stordalen kraftverk får konsesjon.

Ordførerens innstilling

1. Storfjord kommunestyre kan akseptere at Innerelva Kraftverk får konsesjon som omsøkt. Tiltakshaver bør bli pålagt å etablere parkeringsplass.
2. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.2 og kan ikke akseptere at Paras Kraftverk får konsesjon.
3. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.3 og kan ikke akseptere at Rohvejohka Kraftverk får konsesjon.
4. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.1 og kan ikke akseptere at Viessogasoooverføringen får konsesjon.
5. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.2 og kan ikke akseptere at Poikkiharjut II får konsesjon.
6. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.3 og kan ikke akseptere at Govdaooverføringen får konsesjon.
7. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.5 og kan ikke akseptere at Stordalen kraftverk får konsesjon.

Saksprotokoll i Storfjord kommunestyre - 20.04.2016

Behandling:

Ordfører orienterte i saken.

Tilleggsforslag fra AP v/Sigmund Steinnes

Storfjord har stilt en stor del av sine naturressurser til disposisjon i forbindelse med tidligere kraftutbygging. Turisme er et satsingsområde i strategisk næringsplan. En videre utbygging av naturressurser til kraft er ikke forenelig med denne satsingen.

Forslag fra ordfører:

Dersom det mot all formodning skulle bli gitt noen konsesjoner mot kommunens vilje, så må konsesjonsvilkårene utformes i samarbeid med Storfjord kommune.

Ordfører trakk sitt forslag

Forslag fra Solveig Sommerseth:

Dersom det mot all formodning og mot Storfjord kommunes vilje blir gitt konsesjon, jf. pkt 2-7, skal nye forhandlinger om konsesjonsvilkår gjennomføres.

Ordførerens innstilling ble tatt opp til punktvis votering.

Punkt 1: Ordførerens innstilling ble vedtatt med 16 mot 1 stemme.

Punkt 2: Ordførerens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 3: Ordførerens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 4: Ordførerens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 5: Ordførerens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 6: Ordførerens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 7: Ordførerens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslaget fra AP v/Sigmund Steinnes ble tatt opp til votering.

Tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fra Solveig Sommerseth ble tatt opp til votering.

Forslaget falt med 16 mot 1 stemme.

Vedtak:

1. Storfjord kommunestyre kan akseptere at Innerelva Kraftverk får konsesjon som omsøkt. Tiltakshaver bør bli pålagt å etablere parkeringsplass.
2. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.2 og kan ikke akseptere at Paras Kraftverk får konsesjon.
3. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.3 og kan ikke akseptere at Rohvejohka Kraftverk får konsesjon.
4. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.1 og kan ikke akseptere at Viessogasoverføringen får konsesjon.
5. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.2 og kan ikke akseptere at Poikkiharjut II får konsesjon.
6. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og 2.4 og vurderingene i 2.4.3 og kan ikke akseptere at Govdaoverføringen får konsesjon.

7. Storfjord kommunestyre viser til de generelle vurderingene i 2.0 og vurderingene i 2.5 og kan ikke akseptere at Stordalen kraftverk får konsesjon.

Storfjord har stilt en stor del av sine naturressurser til disposisjon i forbindelse med tidligere kraftutbygging. Turisme er et satsingsområde i strategisk næringsplan. En videre utbygging av naturressurser til kraft er ikke forenelig med denne satsingen.